

Të dhënat në lidhje me organin që përgatit dokumentin e planifikimit	
Emri i dokumentit të planifikimit	PROGRAM PËR REALIZIMIN E STRATEGJISË SË ZHVILLIMIT TË ENERGJETIKËS PËR VITIN 2021-2025
Autoriteti përgjegjës për përgatitjen e dokumentit të planifikimit	Ministria e Ekonomisë
Autoriteti përgjegjës për miratimin e dokumentit të planifikimit	Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Të dhënat në lidhje me hartuesin e dokumentit të planifikimit	
Emri i personit të autorizuar për përgatitjen e dokumentit të planifikimit	Ismail Luma Valentina Stardelova
Titulli në vendin e punës	Këshilltarë Shtetëror i Energjetikës Udhëheqëse e Departamentit të Energjetikës
Të dhënat e kontaktit të personave	ismail.luma@economy.gov.mk 02/3093-430 valentina.stardelova@economy.gov.mk 02/3093-446

Të dhënat themelore për dokumentin e planifikimit			
Cili është rezultati i miratimit të dokumentit të planifikimit? (p.sh. detyrimi ligjor ose ndonjë dispozitë tjetër)			
Në përputhje me Ligjin për Energjetikë, neni 12, paragrafi (1), me propozim të Ministrisë përgjegjëse për çështjet e energjetikës, Qeveria miraton program për zbatimin e strategjisë së zhvillimit të energjisë për një periudhë pesë vjeçare.			
A po miratohet dokumenti i ri i planifikimit apo po bëhen ndryshime në atë ekzistuese?			
Dokumenti i ri i planifikimit			
Nëse dokumenti ekzistues i planifikimit modifikohet, tregoni emrin e dokumentit të vjetër të planifikimit dhe arsyet për modifikimin e tij?			
/			
A mbulon dokumenti i planifikimit zonë të përcaktuar nga neni 65 paragrafi 2 i Ligjit për mjedisin jetësor? Nëse PO përgjigjeni specifikoni zonën			
Energjetika			
A përcaktohet dokumenti i planifikimit nga rregullorja për strategjitë, planet dhe programet, përfshirë ndryshimet e atyre strategjive, planeve dhe programeve, për të cilat zbatohet detyrimisht procedurë për vlerësimin e ndikimit të tyre në mjedisin jetësor dhe në jetën dhe shëndetin e njerëzve. Nëse specifikohet, specifikoni pikën dhe vijën nën të cilën specifikohet. (p.sh. neni 3, pika 1, rreshti 5)			
Po ☒ Jo ☐	Neni: 3	Pika: 4	Rreshti: 1,2,4,5,6,7,10,13
A është planifikuar dokumenti i planifikimit për realizimin e projektit të parashikuar nga Dekreti për përcaktimin e projekteve dhe kriteret mbi bazën e të cilave përcaktohet nevoja për kryerjen e procedurës për vlerësimin e ndikimit në mjedisin jetësor. Nëse përgjigjja është po, tregoni se për çfarë lloj projekti është fjala.			
Po,			

<p>A mbulon dokumenti i planifikimit përdorimin e zonës së vogël me rëndësi lokale siç përcaktohet në nenin 65 paragrafi 3 të Ligjit për mjedisin jetësor. Nëse përgjigja është PO, tregoni sipërfaqen e zonës dhe kuptimin e saj</p>	
Jo	
Tregoni qëllimin e miratimit të dokumentit të planifikimit dhe përshkruani vendimin kryesor që do të merret	
<p>Me Programin për realizimin e Strategjisë së Zhvillimit të Energjetikës për vitin 2021-2025, përcaktohen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mënyra dhe dinamika për realizimin e Strategjisë; 2) masat e realizimit për secilin vit të periudhës së cilës i referohet programi; 3) veprimtaritë e organeve shtetërore, organeve të njëjësive të vetëqeverisjes lokale dhe kryerësve të aktiviteteve të rregulluara energjetike dhe kompanive energjetike që kanë detyrimin të ofrojnë shërbim publik; 4) masat për të nxitur konkurrencën dhe për të siguruar pozitë të barabartë të pjesëmarrësve në tregjet e energjisë dhe 5) burimet e nevojshme financiare për realizimin e programit, si dhe burimet dhe mënyrën e sigurimit të fondeve. 	
Subjekti i dokumentit të planifikimit. (p.sh. transporti, planifikimi hapësinor, etj)	
Energjetika	
Periudha për miratimin e dokumentit të planifikimit	
5 vite	
Rishikimi i planifikuar i dokumentit të planifikimit. Nëse planifikohet rishikim, për sa vite?	
.../...	
Hapësira ose zona e mbuluar nga dokumenti i planifikimit. (p.sh. zona gjeografike, është mirë të bashkëngjithni hartë	
Territori i Republikës së Maqedonisë së Veriut	
Qëllimet dhe / ose qëllimet e propozuara që duhet të arrihen me zbatimin e dokumentit të planifikimit dhe nëse të njëjtat përmbahen në akt apo dokument	
Po ☒ Jo ☐	
A është bashkëngjitur kopje e qëllimeve	
Po ☐ Jo ☒	
<p>Përmbledhje e ndikimeve në mjedisin jetësor</p> <p>(Për të përcaktuar nëse zbatimi i dokumentit të planifikimit do të ketë ndikim të rëndësishëm në mjedisin jetësor, është e nevojshme të plotësoni pyetjet e mëposhtme si udhëzues për të përcaktuar ndikimin e rëndësishëm në efektet e mjedisit jetësor, të cilat janë në përputhje me Rregulloren për kriteret e bazuara mbi të cilat vendosin nëse dokumente të caktuara të planifikimit mund të kenë ndikim të rëndësishëm në mjedisin jetësor dhe shëndetin e njeriut.)</p>	
<p>Ndikimet e mundshme në mjedisin jetësor nga dokumenti i planifikimit.</p> <p>Duke pasur parasysh se në situatën aktuale sektori i energjetikës ka ndikimin më të madh në mjedisin jetësor (duke pasur parasysh që pjesa më e madhe në energjinë primare është nga lëndët djegëse fosile), zbatimi i dokumentit të planifikimit pritet të zvogëlojë emetimet e gazeve serë dhe emetimet e ndotësit në ajër. Gjithashtu, realizimi i dokumentit të planifikimit pritet të zvogëlojë ndikimin në media të tjera dhe zonat e mjedisit jetësor (toka, ujërat nëntokësore dhe sipërfaqësore, prodhimi i mbeturinave, biodiversiteti, shëndeti i njeriut).</p>	
<p>Probabiliteti, kohëzgjatja, frekuenca dhe kthimi i ndikimeve;</p>	<p>Probabiliteti i shfaqjes së ndikimeve në mjedisin jetësor është i sigurt, kohëzgjatja e vinetave është e përshtatshme për dinamikën e zbatimit të dokumentit të planifikimit, ndërsa frekuenca dhe përmbysja e ndikimeve do të varet nga ndërveprimi i Aktiviteteve të propozuara (politikave dhe masave) të pesë shtyllat e Strategjisë.</p>

<p>Natyra kumulative e ndikimeve në mjedisin jetësor dhe jetën dhe shëndetin e njeriut</p>	<p>Efektet pozitive kumulative mund të ndodhin duke përmirësuar cilësinë e ajrit të ambientit dhe duke zvogëluar emetimet e CO2 në mungesë të ndërtimit të minierave të reja të qymyrit, përdorimin e gazit natyror si një zëvendësim për qymyrin, përdorimin intensiv të BRE për prodhimin e energjisë elektrike dhe energjisë termike dhe në transportin dhe gazifikimin e vendbanimeve. Gjithashtu, në mungesë të ndërtimit të minierave të reja të qymyrit, ndikimi në ujërat nëntokësore dhe sipërfaqësore dhe zvogëlimi i ndotjes së tokës do të ulet në mënyrë kumulative. Prandaj, do të ketë reduktim të emetimeve të ndotësve në mjedis, dhe kështu një ndikim pozitiv kumulativ në shëndetin e njeriut. Zbatimi i Planit do të çojë në një ndikim pozitiv kumulativ në elementet e zhvillimit socio-ekonomik (rritja ekonomike, ngritja e standardit të jetesës, punësimi, etj.)</p>
<p>Natyra ndërkufitare e ndikimeve;</p>	<p>Ndikimet ndërkufitare priten, veçanërisht si rezultat i zhvillimit të infrastrukturës ndërkufitare të gazit natyror me qëllim diversifikimin e rrugëve të furnizimit dhe rritjen e konkurrencës së tregut, si dhe ndërlidhjeve ndërkufitare të energjisë elektrike për akses të përbashkët në tregjet e energjisë elektrike, efikasitetin e energjisë dhe zhvillimi i rinovueshëm. Ndikimet negative do të shprehen në fazën e realizimit (ndërtimit) të këtyre ndërlidhjeve.</p>
<p>Rreziqet për jetën dhe shëndetin e njeriut dhe mjedisin jetësor (p.sh. si rezultat i aksidenteve);</p>	<p>Gjatë zbatimit të dokumentit të planifikimit, rreziqet për jetën dhe shëndetin e njeriut dhe mjedisin jetësor janë të mundshme. Kushte të tilla shprehen në fazat e ndërtimit dhe në fazën operacionale të sistemeve për prodhimin e energjisë elektrike (hidrocentrale) dhe energjisë së nxehtësisë (impiantet e ngrohjes), sistemet për transportin dhe shpërndarjen e energjisë elektrike, gazit natyror (linjat e transmetimit, tubacionet e gazit), dhe në të gjitha ato masa që lidhen me menaxhimin e energjisë në industrinë prodhuese.</p>
<p>Shtrirja hapësinore e ndikimeve (zona gjeografike dhe madhësia e popullsisë që do të preken).</p>	<p>Dokumenti i planifikimit ka rëndësi kombëtare dhe do të zbatohet në të gjithë territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut</p>
<p>Ndikimet e mundshme ekonomike dhe sociale që do të shkaktonte dokumenti i planifikimit si:</p>	
<p>Rezultatet e integruara të skenarit të gjelbër nga strategjia e energjisë në 2025 tregojnë progres drejt tranzicionit të energjisë. Sipas këtij skenari, në vitin 2025 parashikohen kursime në konsumin përfundimtar të energjisë prej 12.7%. Varësia nga importi duhet të arrijë 72%, e cila është kryesisht për shkak të çaktivizimit të mundshëm të TE Manastir dhe hapjes së një impianti të ri të gazit për të cilin do të përdoret karburant i importuar. Investimet në burimet e ripërtëritshme të energjisë do të rrisin pjesën e tyre të konsumit bruto të energjisë në 30%, e cila nga ana tjetër do të kontribuojë në një ulje prej 55% të emetimeve të gazeve serë krahasuar me vitin 1990. I gjithë sistemi i energjisë në vitin 2025 do të kushtonte 3.4 Bn. EUR dhe parashikohet që ne do të jemi plotësisht në përputhje me kërkesat e ENC dhe BE-së.</p> <p>Me realizimin e dokumentit të planifikimit, do të arrihen përfitime të konsiderueshme sociale, të cilat do të reflektohen në mbajtjen e vendeve ekzistuese të punës dhe krijimin e vendeve të reja të punës, të cilat do të realizohen duke rritur investimet e investimeve, veçanërisht në energji dhe industri. (shembull: me zbatimin e masave nga skenari WAM, - skenari me masa shtesë, në vitin 2035 mund të krijohen 10,000 vende pune të gjelbra, ndërsa në skenarin WEM - Skenari me masat ekzistuese), në 2030 mund të jenë maksimumi 5,200 vende pune të krijuara.</p> <p>Pjesë e politikave dhe masave të parashikuara në Plan kanë për qëllim zhdukjen e varfërisë energjetike dhe do të kontribuojnë në mbrojtjen e konsumatorëve, veçanërisht të konsumatorëve të cenueshëm dhe të varfër nga energjia.</p>	

<p>Vlera dhe cenueshmëria e zonës që do të preket nga miratimi i dokumentit të planifikimit:: Dokumenti i planifikimit i referohet të gjithë vendit dhe tërë territorit të Republikës së Maqedonisë së Veriut. Vlera dhe cenueshmëria e pjesëve të caktuara të territorit, dmth. Zona të caktuara që do të preken nga miratimi i dokumentit të planifikimit, do të konsiderohen në varësi të aktivitetit (politika dhe / ose masa) që do të ndërmerren brenda zonës përkatëse.</p>	
<p>Karakteristikat e veçanta natyrore ose trashëgimia kulturore</p>	<p>Duke marrë parasysh që dokumenti i planifikimit i referohet të gjithë territorit të vendit, nëse gjatë zbatimit të tij në periudhën e planifikuar prej pesë vjetësh mbulohen zona me karakteristika të veçanta natyrore ose trashëgimi kulturore, të gjitha masat ligjore të përshkruara do të zbatohen për mbrojtjen e tyre.</p>
<p>Tejkalimi i standardeve të cilësisë së mjedisit jetësor ose vlerave kufitare</p>	<p>Të gjitha veprimtaritë (politikat dhe masat) që propozohen në Programin për zbatimin e Strategjisë së Zhvillimit të Energjetikës 2021-2025 harmonizohen me një numër ligjesh dhe aktesh nënligjore në fushën e mjedisit jetësor, në mënyrë që Programi të mos ofrojë aktivitete, përkatësisht Politika dhe masa që do të çonin në tejkalimin e standardeve të cilësisë së mjedisit jetësor ose vlerave kufitare.</p>
<p>Përdorimi intensiv i tokës</p>	<p>Aktivitetet e dhëna në Programin për realizimin e Strategjisë së Zhvillimit të Energjetikës në forma të ndryshme analizojnë pjesët që i referohen përdorimit intensiv të tokës.</p>
<p>Ndikimet në zona ose peisazhe që kanë njohur statusin e zonës së mbrojtur kombëtare ose ndërkombëtare.</p>	<p>Dokumenti i planifikimit i referohet të gjithë territorit të Shtetit. Nëse gjatë zbatimit të tij në periudhën e planifikuar përfshihen zona ose peisazhe që kanë njohur statusin e zonave të mbrojtura kombëtare ose ndërkombëtare, të gjitha masat ligjore të përshkruara do të zbatohen për mbrojtjen e atyre zonave ose peisazheve.</p>
<p>Shpjegoni shkallën në të cilën dokumenti i planifikimit përcakton kornizën për zbatimin e projekteve dhe aktiviteve të tjera, për sa i përket vendndodhjes, natyrës, madhësisë dhe kushteve të punës ose sipas përcaktimit të burimeve: Ky Program propozon 63 politika dhe masa specifike për të arritur qëllimet e përcaktuara për secilën nga pesë shtyllat e Strategjisë. Zbatimi i dokumentit të planifikimit është një realizim i politikave dhe masave të propozuara, të cilat do të kërkojnë ndërtimin e objekteve për prodhimin, transmetimin, shpërndarjen, përdorimin e energjisë, etj. Prandaj, do të ketë nevojë për të zbatuar projekte dhe aktivitete të tjera, për sa i përket vendndodhjes, natyrës, madhësisë dhe kushteve të punës ose sipas përcaktimit të burimeve. Zbatimi i projekteve dhe aktiviteve të tjera ndoshta do të kërkojë zbatimin e procedurës së VSM dhe VNM , përgatitja e elaborimeve për mbrojtjen e mjedisit jetësor.</p>	
<p>Shpjegoni mjedisin pranë projektit, pra aktivitetin që është planifikuar të zbatohet me dokumentin e planifikimit në lidhje me ndikimet e mundshme në mjedisin jetësor. (p.sh. plani parashikon ndërtimin e ndërtesave të banimit pranë zonës industriale, shpjegoni nëse zona industriale do të ketë ndikim në mjedisin jetësor të projekteve të planifikuara të banimit): Dokumenti i planifikimit i referohet të gjithë vendit dhe tërë territorit të Republikës së Maqedonisë së Veriut.</p>	
<p>Shpjegoni rëndësinë e dokumentit të planifikimit për përfshirjen e aspektit të mbrojtjes së mjedisit, veçanërisht në drejtim të promovimit të zhvillimit të qëndrueshëm: (Tregoni nëse fushëveprimi i dokumentit të planifikimit kontribuon në qëndrueshmërinë dhe zvogëlimin e problemeve mjedisore. Për shembull, një plan infrastrukture mund të ketë një ndikim më të madh në mjedis sesa një kurrikul arsimor). Programi për zbatimin e Strategjisë së Zhvillimit të Energjetikës 2021-2025 do t'i mundësojë shtetit të planifikojë politikat, qëllimet dhe masat e tij në lidhje me energjetikën në një mënyrë të integruar, duke marrë parasysh mbrojtjen e mjedisit jetësor.</p>	

Cilat çështje mjedisore janë të rëndësishme për dokumentin e planifikimit? Përshkruani pse ato janë të rëndësishme dhe përshkruani natyrën dhe seriozitetin e tyre.

(Shpjegoni problemet që zbatimi i dokumentit të planifikimit mund të shkaktojë ose të çojë në rritjen e tyre, problemet që mund të ngadalësojnë zbatimin e tij, si dhe problemet që zbatimi i dokumentit të planifikimit mund të zgjidhë ose zvogëlojë.)

Problemet mjedisore në fushën e energjetikës dhe mbrojtjes së mjedisit jetësor janë të rëndësishme për dokumentin e planifikimit. Këto probleme janë të rëndësishme sepse sektori i energjetikës ka ndikimin më të madh në mjedisin jetësor.

Shpjegoni sesi lidhet dokumenti i planifikimit nën shqyrtim me një dokument tjetër planifikimi në hierarkinë e planifikimit. Jepni emrin e atij dokumenti planifikues dhe listoni ndikimet kryesore mjedisore të këtyre dokumenteve të planifikimit. Identifikoni ndryshimet në vendimet kryesore të marra me dokumentin e planifikimit në fjalë dhe dokumentet e tjera të planifikimit që kanë qenë ose do t'i nënshtrohen vlerësimit.

Programi për zbatimin e Strategjisë së Zhvillimit të Energjetikës 2021-2025 ka të bëjë me dokumentet e mëposhtme të planifikimit:

- Strategjia për shfrytëzimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë në RMV deri në vitin 2020
- Strategjia e eficiencës së energjisë së R. Maqedonisë
- Plani i veprimit për energjinë e rinovueshme të Republikës së Maqedonisë deri në vitin 2025 dhe vizioni deri në vitin 2030
- Plani i tretë i veprimit për eficiencën e energjisë në Republikën e Maqedonisë
- Programi Rajonal i Eficiencës së Energjisë (REEP) për Ballkanin Perëndimor:
- Marrëveshja e Parisit për Konventën Kuadër të KB për Ndryshimet Klimatike,
- Kontribute të Përcaktuara Kombëtare të Planifikuara (Nationally Determined Contributions, (NDC)- Kontributet Kombëtare në Zbutjen e Ndryshimeve Klimatike
- Raporti i Tretë Kombëtar për Konventën Kuadër të KB për Ndryshimet Klimatike /
- Plani i Tretë Kombëtar i Ndryshimit të Klimës
- Strategjia Kombëtare për Zhvillim të Qëndrueshëm të Republikës së Maqedonisë 2009 - 2030
- Strategjia për mjedisin jetësor dhe ndryshimin e klimës 2014 - 2020
- Plani kombëtar i rishikuar i konsoliduar për zvogëlimin e emetimeve (PKRE) të dioksidit të squfurit (so₂), oksideve të azotit (nox) dhe pluhurit nga impiantet ekzistuese të mëdha me djegie në Republikën e Maqedonisë
- Strategjia Kombëtare për Mbrojtjen e Natyrës (2017 - 2027)
- Strategjia Kombëtare e Biodiversitetit me Planin e Veprimit (2020-2050)
- Strategjia Kombëtare e Ujit (2012 - 2042)
- Strategjia e Menaxhimit të Mbetjeve në Republikën e Maqedonisë (2008 - 2020)
- Programi i Reformës Ekonomike 2018 - 2020
- Strategjia Kombëtare për Uljen e Varfërisë dhe Përfundimit Social në R.e Maqedonisë (2010 - 2020)
- Strategjia Kombëtare për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural për periudhën 2014-2020
- Strategjia fiskale e R. së Maqedonisë për 2019-2021
- Strategjia Kombëtare e Transportit 2018-2030
- Strategjia e Rindërtimit / Rivitalizimit e Rrjetit të Transmetimit
- Strategjia industriale e Republikës së Maqedonisë 2018 - 2027

Nëse ndikimet e mundshme të vendimeve kryesore në dokumentin e planifikimit janë vlerësuar ose janë konsideruar tashmë në dokumente të tjera të planifikimit në një fazë të hershme, përmbledhni përfundimet kryesore të këtij vlerësimi dhe mënyrën se si ato konkluzione janë përdorur në procesin e vendimmarrjes. Përshkruani nëse vlerësimi i kryer më parë është bërë në përputhje me njohuritë më të fundit mbi ndikimet në mjedisin jetësor, në mënyrë që të mund ta përdorni atë në procesin e miratimit të dokumentit ekzistues të planifikimit.

Për dokumentin e planifikimit Strategjia për Zhvillimin e Energjetikës në Republikën e Maqedonisë deri në vitin 2040, e cila është baza për përgatitjen e këtij Programi, është bërë një Vlerësim Strategjik: Në të thuhet se:

Strategjia është kornizë për zhvillimin e qëndrueshëm të energjetikës në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe do të kontribuojë në përmirësimin e ndjeshëm të cilësisë së mjedisit jetësor.

Analiza e qëllimeve të vendosura në Strategjinë e Zhvillimit të Energjetikës të Republikës së Maqedonisë së Veriut deri në vitin 2040 nuk njeh mospërputhjet me dokumentet strategjike kombëtare në lidhje me mjedisin jetësor.

Mozbatimi i Strategjisë do të shkaktojë një trend të vazhdueshëm të ndotjes së ajrit nga përdorimi i lëndëve djegëse fosile; rritja e emetimeve të gazrave serrë; mosrealizimi i projekteve për modernizimin dhe rivitalizimin e instalimeve që janë burim i gazrave serrë; vetëm objektet ekzistuese të minierave që nuk përputhen plotësisht me kërkesat e rregullave të PKIN do të mbeten në përdorim; mungesa e aktiviteteve për prodhimin e energjisë nga burimet e rinovueshme dhe gazit natyror; vazhdimi i barrës për mjedisin në të gjitha mediat dhe fushat; do të ndikojë negativisht në shëndetin e popullatës; prodhimi i energjisë dhe nxehtësisë do të mbetet në nivelet aktuale; varësia e shtuar e vendit nga importet e energjisë elektrike dhe rritja e çmimit të energjisë elektrike për shkak të pamundësisë për të përmbushur nevojat e ardhshme për qymyr shtëpiak; mungesa e përfitimeve ekonomike për popullatën (trend i zgjatur i papunësisë, varfërisë, migrimit, uljes së nivelit të lindjeve, etj.)

Zbatimi i Strategjisë, përveç sigurimit të sigurisë dhe stabilitetit në furnizimin me energji të nevojshme, do të përmirësojë shumë situatën socio-ekonomike të qytetarëve dhe do të çojë në përmirësimin e shëndetit të tyre.

Bazuar në vlerësimin e ndikimit, mund të konkludohet se zbatimi i Strategjisë do të shkaktojë:

një numër të konsiderueshëm të ndikimeve pozitive në mjedisin jetësor, veçanërisht në: përmirësimin e cilësisë së ajrit (zvogëlimin e emetimeve të gazeve serë), ujë dhe tokë,

- ndikime negative janë të mundshme në sektorin e prodhimit të energjisë elektrike nga lëndët djegëse fosile në termocentralet dhe BRE në fushën e biodiversitetit,
- Ndikimet negative në sektorin e qymyrit, në arritjen e qëllimeve më specifike mjedisore (mbrojtja e peizazhit, biodiversiteti, toka bujqësore dhe pyjore, erozioni i tokës, ujërat sipërfaqësorë dhe nëntokësorë, cilësia e ajrit dhe mbeturinave),
- duke aplikuar masat e duhura, ndikimet do të zbuten dhe minimizohen.

Strategjia e Zhvillimit të Energjetikës në Republikën e Maqedonisë së Veriut deri në vitin 2040 siguron një bazë të mirë për arritjen e qëndrueshmërisë së mjedisit jetësor, veçanërisht me skenarin e gjelbër.

Gjatë përgatitjes së Programit për zbatimin e Strategjisë së Zhvillimit të Energjetikës të Republikës së Maqedonisë së Veriut deri në vitin 2040, rekomandohet që të lihen zonat e mbrojtura kombëtare, si dhe zonat e propozuara për mbrojtje (Rrjeti Kombëtar i Zonave të Mbrojtura, Emerald, Natura 2000).

Rekomandohet që zbatimi i Strategjisë të bëhet njëkohësisht me zbatimin e masave dhe planit të monitorimit të propozuar në këtë Raport të Vlerësimi Strategjik të Mjedisit Jetësor.

Nëse ndikimet e mundshme të vendimit kryesor në këtë dokument planifikues do të vlerësohen në një fazë të mëvonshme të planifikimit të nivelit më të ulët, ju lutemi tregoni se si do të siguroheni që ndikimet e identifikuar në këtë fazë të dokumentit të planifikimit të merren parasysh kur merrni vendimin në faza e mëvonshme (p.sh. një vlerësim strategjik kryhet në plan urbanistik i cili parashikon ndërtimin e objektit që i nënshtrohet procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedisin jetësor).

Për projektet dhe aktivitetet e ardhshme që do të duhet të realizohen si rezultat i zbatimit të këtij dokumenti planifikimi, në një fazë të mëvonshme të planifikimit të nivelit më të ulët, do të bëhet analizë e veçantë për secilin prej këtyre projekteve në drejtim të përcaktimit të vendimit nëse do të jetë e nevojshme për një VSM / VNM / Përgatitet detaj për mbrojtjen e mjedisit jetësor. Sipas Ligjit për Mjedisin Jetësor, gjatë zbatimit të këtyre projekteve dhe aktiviteteve individuale, është e nevojshme të merren parasysh ndikimet e identifikuar në këtë fazë të miratimit të dokumentit të planifikimit. Prandaj, konkluzionet e kësaj VSM dhe masat dhe rekomandimet e propozuara duhet të jenë udhëzime detyruese për planifikimin dhe dokumentimin pasues.

DEKLARATË	Deklarojmë se të dhënat e dhëna në këtë formë janë të sakta, të vërteta dhe të plota.	
Funksioni, emri dhe mbiemri dhe nënshkrimi i personit që mban dokumentin e planifikimit në emër të organit	Kreshnik Bekteshi Ministër	
Data Vendi Shkup		